Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 193 (2226)
1937 onoi aavgustiin
22
BOSKRESEENЬ

14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komanlis (bolьşevlig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mosiin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadras:
Ulaan-Yde goorod,
Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngo.

SEVOOBOROODII ZYBŞEN XELSELGII UDARIDAN JABUULXA

anai gazeeta bolbol „zyb or sevooborood jabuulxa i" SSSR-ei Gaztarkoomoi sovxoozuudai arkomaadai iisiin gargahan projeektii oxiin xamta. Buriaad-Mon· azalşan araadta xandaza, johoor sevooborood ja- xa tuxai өөhediingөө ha- anuudii ygeze, oiriin zil- l soo 7-8 miliaard pyyd sa zil byri xuriaan abxa n agau jixe Staalin loo- ii bejelyylxe zyb zamuu- lon niiteeree zybşen xel- zoxiooxii uriaalahan bai-

beş manai aimag, rajoo- ai gazarai tahaguudai idagşad ene jixe yyrgii berilen bejelyylxe xereg- aişa xeregeer xandahan ehee olon niite kolxooz- adta xyrgeze, tedenei ha- emxidxeze şadaagyi bai- Tereentei xamta, manai guudai ba rajoonuudai tanuud bolbol myn le ai tahaguudai xytelberi- dhөө xolo oşoogyi baina. dii iime baibaş kolxoo- i udaridagşad, olon nii- lxoozniguud bolbol se- rood tuxai paartiin ba ai olon niitiin yzemzede an projeektii jixe bajar- ar ugtan xyiieze xaişan urgasaa deeşelyylxe tu- anal bodoloo tabiza bai- işeelxede, Selengiin ai- i „Bolьşeviig" kolkoozoi legşe nyx. Buuxalьcev bişezedee: „arteelьda r sevooborood xeregteib le xamagai tyryyn, bi- mynxedөө edlexeer be- lehen gazartamnai bolь- ; zuram bii bolgoxo ba r jabuulagdaxa sevoobo- bolbol ynder deede ur- xangaza, burjalan xyg- baigaa socialiis malaza- ai tezeeleer xangamaar, sovooborood xeregtei bai- geze bişexiin xamta,— r deede urgasiin tylөө elii bododoggyi, gansal iin talmaiji tysebledeg ai gazarai tahaguudai aztarkoomoi planoviiguud- lieed hanal oruulxa bai- gebe.

tonş zyitei. Kolxoozuu- so erxe baidalii xaraadaa ggyi, olon niitiin hanalii ggyi agronoomuud ba viiguud bolon gazarai oorganuudai udaridagşadta ne- lieed berxetei sag tulaza jire- xe bolno.

Tiin kolxoozniguud ba xy- dөө azalai erdemted bolbol gazar gazaraigaa erxe baidal deere toxiruulan eldeb janziin honirxolto duradxal ba ha- namzanuudii oruulza baina. Ede byxii deerehee baisaan yzexede, tuilai jixe dyrşel ba gyn gynzegii hanal bodol- nuud eneenhee urda xendeş medegdengyi xosorozo baiha- nь eli bolno.

„Paartiiin Centraalьna Ko- miteed bolbol Gazartariaalan- gai Arkomaadai ba sovxoozuu- dai arkomaadai komiisiin pro- jeektii haitar zybşeze xelsexe geze tabixadaa, jamar zorilgo- toi baigaab gexede, eregtei, ba emegtei kolxoozniguudai, agronoomuudai, sovxoozoi xy- delmerişedei, nauukiin ba praaktikiin azal jabuulagşadai hanal bodolii ylemze jixeer, xysed hainaar eliryylze mede- xe gehen baigaa. Tiigeze zyb şen xelsexe jabadal bolbol xe- den zuun şine duradxalnuudii oruulza, praaktiknuudai oopo- dii elsyylxe ba ene asuudalii alduu endyygyigөөr şiidxexe arga olgono" („Praavda"). Tii- xede, gazartariaalangai oorga- nuudai xydelmerilegşedei xyn- dete yyrge bolbol olon niitiin dunda zyb johoor sevooborood jabuulxa tuxai xelsee yrgenөөr emxidxeze, olonoi hanalii el- syylxe ton şuxala bolno. Myn, xaniin gazeetanuudhaa exileed aimag, rajoonuudai gazeeta- nuud bolbol agitaator, propa- gaandiistiin ba emxidxegşiin yyrgee ulam deere yrgeze, ene xeregii olon niiteerce zyb- şen xelsexe asuudalai yysxel- şed bailsaxa johotoi.

Kolxooz, sovxoozuud ba te- denei byxe brigaadanuud, hal- barinuud deegyyr Gaztarkoom ba sovxoozuudai arkomaadai komiisiin zoxioohon „zyb jo- hoor sevooborood jabuulxa tu- xai" togtoomziin projeekttai haitar tanilsaza xelsexiin xam- ta gazeetanuud deegyyr toli- logdohon duradxalnuud ba hanamzanuudii xelseze, өөhe- diingөө hanamzii eliryylxe şu- xala. Ene xeregte paartiin ba soveeduudai bolon gazartariaa- langai organuudai xydelmeri- legşed өөhediingөө xytelberile- xii yyrgee ulamjixedxex ejohotoi.

600 staxaanovşad—xojorzuutan

arьkov. Staalinai nerem- eleektomexaniis ba tyr- neraatorno zavoodto xo- utan olon bolzo baina. өө, 600 staxaanovşad noor- o 2 daxin ba byriş ylyy gene. uu jixe proletaariin XX- daxi zilei oin bajarai dobtol- godo yder byri şine staxaanov- şad udaarniguud orolson ne- meze baina.

Myn, 1.600 xydelmerişed noor- mojoo 150—200 proceent dyyr- gene.

oovo-Çerno moorskiin xizaarta oovoşçiin sezoon exilee

stoovna Donyy, 19. (TASS). zilde Azoovo Çernomoors- xizaarta oovoşçi ba fryyg- imes) jixe hainaar urgaa. iiin 25-haa konseerviin 11 dto oovoşçiin sezoon exi- aavgustiin 12 xyrtөr 8 onhoo deeşe baanka kon- a gargagdaa gene.

Hajadaa konseerviin zavoo- duudta pomidoor, baklazaan, peerec ba bişeş oovoşçinuud asaragdaza, zavooduudta xa- luun xydelmeri bolxonь geeşe. Ene zavooduud III-daxi kvaar- tal soo 95 milioonhoo deeşe baan ka oovoşçiin ba fryygtiin kon- seervanuudii gargaxa johotoi.

manь jixe tuhatai baixa biib tendenil oroxob

rjaan-Maar, 19. (TASS). ed Xolboonoi ton xolo zoi- ygte baigaa. Narjaan— ta Ulaan seregte tatalgan e. Tatagdagşadai dunda Tyyndriin kolxoozuudhaa riin (bugiin) sovxoozuud- jirehen neencenyyd olon. ciin zaluuşuud Ulaan se- oşoxo jixe xyselentei d. aan seregte tatalgiin ko- da Tyyndriin kolxoozoi xan kolxooznig Paavil a gegşiin jirexedenь komii zyghөө— „taa jamar çaasti da oroxo durataibta" geze asuu- xadanь — „jamarşhaa xamaa- gyi, xaananь jixe tuhatai bai- xa biib, tendenil oroxob" geze xariuusaa. Paavil Biilka geg- şe Ulaan seregte tatagdaxiin- gaa beledxelde yseg bişeg me- dexegyiji usadxaxa kyyrse er- xim hainaar dyyrgehen ba vo- roşoşiilovoi streloogoi nere ab- xiin noormo tuşaahan baina.

Tiigeed, tatalgiin komiisa Paavil Biilka gegşii artileerida oroxo gebe.

MOSKVAA—XOITO AMEERIKA NIIDELGII EMXIDXEXE ZASAGAI KOMIISAHAA

Lioodçig Zadkoov bolbol „SSSR N-2" gidroplaanaar aav- gustiin 20-do Aliaaskadaxi Bar- royy xuşuun(miis) niidze oşoo. Tendehee, „SSSR N-209" samo- lioodii bidereze garxa baina.

Ledokool „Kraasin" miis Bar- royyhoo arban miili gazarta bai na. Saaşaa jabaxaa1 le, mana- nai degdexii xylieeze baina.

Ameerikahaa abtahan „SSSR L-2" samoliood bolbol Biilkin- siin komaandalga doro Nьjyy- loorkhoo Port-Artyyr teeşe nii- dee.

Moskvaada „ANT-6" samo- liooduudii beledxeze dyyrgee. Ekspediiceda „garxahaa urid, aavgustiin 21-de turşalgiin niidelgenyydii xexe baina.

Ekspediiciin sostaavta Soveed Xolboonoi Geroinuud—nyxed Şevelioov (ekspediiciin naçaalь- nig), Vodopьjaanov (otriaadai komandiir ba „N-170" samolioo- dai komandiir), Moolokov („N- 171" samolioodai komandiir), Alekseejev („N-172" samolioo- dai komandiir) orono. Samo- liooduudainь ekipaazanuud xa- daa, gol tylee Xoito poolius oşo- hon ekspediiceda xabaadagşad baina.

Xoito mylihen dalain Xamuudai Glaavna Ypravleeniiin naçaalьnig nyxer O. J. Şmiidttei jariildaan

Nyxer Levaneevskiin „SSSR N-209" samolioodtai radioo xolboogoi ygei baihan, eneen deerehee, tereenei buuhan ga- zarai medegdexegyi baihan ja- badalnuud bolbol tereenii bide- rexe operaacii ton xynde bolgo- xo baina. Tiimehee, ene ope- raaciin amzaltatai dyyrxiin tu- lada, yrgen maştaabai xydel- meri xeregtei baina.

Soveed zasag bolbol 1928 ondo Nobiiliiin ekspediicii ba 1934 ondo „Çeliyyskinai" ekspediicii abaraxa yjede, biderelgiin ba abaralgiin xydelmeride ton ji- xe xyse xajaza, ede operaaca nuudii amzaltatai dyyrgehen baina. Tereen şingi, mynөө ma- nai zasag bolbol niidelgii em- xidxexe komiisada materiaalь- na ba myngenei talaar xizaar- gyi jixe zөөri ygehen baina. Zasagai komiisa bolbol biderel- giin operaacii xytelberilexe ja- badalii Xoito mylihen dalain za- muudai Glaavna Ypravleenida ba namda daalgahan baina.

Ene biderelgiin xydelmeride 9 tomo samoliooduud (dyrbe ba taban motoornuudtai) ba ne- ge negemotoortoi zurgaan sa- moliooduud orono. Edenei nege niinь (lioodçiguud Mazyryyk ba Kozloov) Rydoofьt aral deere baina. Jyyb gexede, gansa samo lioodii gansaarainь tabixada yregyi geze toolonobdi. Xerbee jixe otriaad jabaa xadaa, yrgen daidii gansata xaraxa zergetei baina. Nygөө gurban samolioo- duudanь Moskvaada beledxelee dyyrgeze baina. Hajadaa Ry- doolьf aral niidze oşood, ten- dehee „Xoito poolius" staanca oşoxo baina.

Eneentei xamta, ameerikiin seektorte myn biderelge emxid- xegdeze baina. Ameerikahaa ne- ge samoliood abtaad baina. Ene xadaa, xojor ton xysetei motoor- toi şine samoliood bolno. Enee- nei sengiinь 230 mingan dool- larto. „SSSR L-2" geze taniuul- xa temdegtei bolhon ene samo- lioodoor poliaarna şinzelegşe Biilkins ba Kanaada, AXŞ dai poliaarna erxim lioodçiguudai gryype niidxe baina. Soveed zasag bolbol lioodçig Matteer- niin duradxalii xaluunaar xy- lieeze, tereenei niidelgede myn- gen zөөri homolobo. Ameerika teehee niidxe niidelgenyydei beledxel SSSR-ei posoolьstvodo nyxer Ymaanskiin xytelberi do- ro jabuulagdaxa baihandeerehee exin yjiin gargaşada xeregle- xiin tulada, nyx. Ymaanskiin medelde 125 mingan doollar myngen elьgeegdee.

Lioodçig Zadkoovoor zoloo- duulhan, soveedai „SSSR N-2" samoliood Oxootskhoo Ameerika oşood baina. Aarktikiin baruun seektorhee zyyn seektor oroxo zam deere „SSSR N-206" ba „SSSR N-207" samoliooduud ja- bana.

Byxii ekspediiciin beledxel ton jaaraiaar xegdeze baina. Bi dener bolbol samolioodai beled- xel ba tyxieerelgede nege yder xajaaş xada xamaagyi, eneenei- gee aşaar operaacii tyrgen ja- jabuulxa jabadalda zebseg tygel der baixabdi geze toolonobdi.

Kolxoozniguud 9 mingan vagoon barilgiin materiaal zaxiba

Dnepropetroovşiniin kolxoo- zuud bolbol kolxoozniguudtaa avaansa ygeze baina. Nelieed- gyi olon kolxoozuud azalta yderte 5-6 kilograam tariaa avaansa ygene. Miiizni-Sero- goozskiin rajoonoi „Veliiki pyytь" geze kolxoozoi geşyyd byrinь azalta yderte 15 kilograam tariaa avaansaar abaa.

Mynөө, niite deeree kopiraa- cada tariaa xudaldaza baina. Niutagainь koperaaca 6 milioon pyyd tariaa xudaldan abba Ene zilde tariaanai urgasa hain baihan tulanь kolxozniguud eldeb ed tovaar ba xereglel, ilangajaa barilgiin materiaal jixe xereglen zaxiza baina. Ko- piraacatai doogovor batalxadaa, 9 mingan vagoon barilgiin mo- do, liist tymer gexe metii za- xiba. Myn, kolxoozdoo eleekt- ro-staanca barixa geze dinaa- mo-maşiinanuudii zaxina.

Gadana, niitiin yrgen xereg- lelei ed tovaarai erilte jixe bolzol baina, zişeelxede, kope- raaca bolbol kolxoozniguudhaa 200 mingan paar deede soor- tiin eldeb gutal, 60 milioon tyxerigei ed byd, 40 mingan velosipeed (eneenei 10 minganь exenerei, 4 minganь baga- şuudai) zaxil xylieen abba.

Gexiin xamta, kolxoozniguu- dai zyghөө raadio-prijoomnig, myyzekiin xeregselnyyd, ba- roomeetr, haixan stool, styyl gexe metenyydte eriltenь yle- mze jixedehen baina. Zarim kolxoozuud duugardag nyydel kinoogoi aparaad zaxina.

Pograniiçna ba Saxalin deerexi SSSR-ei koonsylьstvonuud xaagdaba

Xabaarovsk, 16. (TASS.). SSSR-hee Xarbinda baigaa ge- neraalьna koonsylьstvii xyte- legşe nyxer Kyznecoov bolbol Manzuurta baigaa soveed koon- sylьstvodo japoon-manzuurai zasag boloşogyi reziim baiguu- laa geze aavgustiin 12-oi yder gadaada xeregei manzuurai de- partaamentiin Xarbindaxi nai- dalgatada buruuşaal xehen ba Pograniiçna, Saxalin xojor dee- re baigaa soveedai koonsylьs- tvonuudii xaaxa geze Soveed zasagai gargahan togtool tuxai medeesehen baina geze medee abtaba.

Myn haja abtahan medeese- lei johoor, Pograniiçna ba Sa- xalindaxi Soveed koonsylьst- vonuud xeregee usadxaxa exi- lee.

1938 ONOI XABARAI TARILGADA NAMARAI PAAR BELEDXEXE TUXAI

SSSR ei Aradai Komisaar- narai Soveed bolbol 1938 onoi xabarai tarilgada namarai paar beledxexe tyseb batalaba. Ene tysebei johoor SSSR dotoroo byxii respyyblike, xizaar ba mozonuudai kolxoozuud ba sov- xoozuud 70 milioon 761 min- ga 500 gektaar namarai paar xaxalaxa baina.

Eneenei 4 milioon 283 min- ga 600 gektaarii sovxoozuudai Arkomaadai sovxoozuud, 696 minga 600 gektaarii Gazarta- riaalangai Arkomaadai sovxoo- zuud, 781 minga 300 gektaa- rii edieexooloi Arkomaadai sovxoozuud xaxalana.

Myn, 65 milioon gektaariinь kolxoozuud, eneen dotorhoo 60 milioon 910 mingan gektaarii- nь MTS-ei xarijaata kolxoo- zuud xaxalana.

Ene too dotoroo manai Bu- riaad-Mongoloi respyyblike orolsozo, xamta deeree 126 minga 900 gektaar paar xaxal- xa baina. Eneenei 200 gektaa- riinь sovxoozoi Arkomaadai sovzoozuud, 1 mingan gektaa- riinь Gazartariaalangai Arko- maadai sovxoozuud, 300 gek- taariinь edieexooloi Arko- maadai sovxoozuud, 125 minga gektaariinь kolxoozuud, enee- nei 105 mingan gektaarii MTS- ei xarijaata kolxoozuud xaxa- laxa baina.

SSSR-ei Aradai Komisaar- narai Soveed bolbol ene tyse- bei johoor byxii tariiganuudii (sviooklo, şiniise, ... oroo- hoto tariiga g.m.) gynzegii aad, hainaar xaxalhan paaraar xangaxa ba ene xeregte MTS ba sovxoozuudai maşiina ze... segyydee gyised asaglaxii SSSR-ei Gazartariaalangai Ar- komaadii, Xolbooto ba avto- noomito respyyblikenyyd Aradai Komisaarnarai Sovee- duudii, xizaar ba mozonuudai Gyisedkoomuudii ujalgalaba.

Gadana, ene tysebyydii by- xii kolxooz, sovxooz ba maşii- na-traaktorai staancanuudta 10 xonogoi bolzor soo sonos- xon xyrgexii SSSR-ei Gazarta- riaalangai Arkomaadii, SSSR- ei tariaan ba malazalai sov- xoozuudai Arkomaadii, SSSR- ei edieexooloi Arkomaadii, Xolbooto ba Avtonoomito res- pyyblikenyydei Aradai komi- saarnarai soveeduudii, xizaar ba mozonuudai Gyisedkomuu- dii ujalgalaba.

Myn, namarai paar xaxalaza dyyrgexe bolzornuudii byxii respyyblike, xizaar ba mo- zonuudtatogtooxii SSSR-ei Ga- zartariaalangai Arkomaadii, SSSR-ei tariaan ba malazalai sovxoozuudai Arkomaadii ujalgalxa gebe.

XITADDAXI BAIDAL

Xitadai seregei amzaltanuud

Şanxai, 18 (TASS). Cent- raal Nьjuus aagenstvo bolbol Cyjkyaahaa (Syjjyaanь pro- viinciin niislel) medeesexenь xadaa, xitadai seregyyd bol- bol Çaxaar proviinciin xoito xubi teeşee tyrgen dabşaza jabana. Xitadai seregyyd bol- bol Şandyy goorodii (Çaxaar proviinciin baruun tala) ezel- heneigee udaa, Çansyyr goo- rodii ezelbe. Tereenhee saa- şa, xitadai seregyyd bolbol Şaльsii (Şandyyhee zyyxeneer 50 kilomeetr) ba Çzanbei tee- şe xojor koloonoor uragşaa dabxiza jabana.

Ede pyynktenyyd bolbol eneenei urda tee Manzoy-Goo ba japoon-manzuurai seregyy- deer ezelegdehen baigaa.

***

Şanxai, 19. (TASS). „Şanxai ivniing poost" gazeetiin me- deesehenei johoor, xitadai se- regyyd bolbol Xonkьjuugai rajoondo xojor gudamza eze- lee.

Xitadai seregyyd bolbol ja- poonai „uhan seregei desaant- nuudii buudaza, tedenei ka- zaarma şadar poziicanuudaa ezelheer baina. Japoontan bol- bol Janczipy rajoondo bol- hon hyniin buudaldaanai hyyleer, Tonbyyrno-Roodhoo saaşa suxariaa. Xitadai sere- gyyd bolbol mya Başşaanь— Roodoi rajoondo nelieed urag- şaa dabxiaa.

***

Şanxai, 18. (TASS). Centraal Nьjuus aagenstviin medeese- henei johoor, Xitadai Volo- tioornuud (hain duraaraa ja- bahan sereg) bolbol Bejpin— Xanьkoygai tymer zam şadar japoonai xeden taankanuudii buliaaza abhan baina.

***

Sanxai, 19. (TASS). Aavgus- tiin 19-nei hyni japoonai se- regyyd bolbol agaarai boombo- dolgoor daldaluulan, Cziaçoo ba Tanьcziavaanь deere buuxii oroldohonş haa, gederge so- xiuulaa. Arteliecraar buudaldaa nai bolzo baigaa yjede nege homon japoonai kanoneerka deere unahan baina.

Froontnuud deere iime xu- bilalta boloo: japoonai sere- gyyd janczilnei rajoondo ulasxooronddiin setlьmeent xyr- ter suxariaa. Japoonai sere- gyyd bolbol xoito froont deere ataaka xee, Bacziizinoo moost taba daxin negeneigee gar- haa nygeediin garta orozo bai- han aad, esesee xitadai sere- gei garta yldehen baina.

Juu Xaanь-moyygai prikaaz

Şanxai, 19. (TASS). Gyaan- dynei seregii komaandalagşa Juu Xanь-moyy bolbol 21 çaa- sai torşo soo byxii sagaan- gvaardiiinxinii Kantoonhoo (Gyaandyyn proviinca) evakyaa calxa tuxai prikaazii aavguus- tiin 11-de gargaba. Bantoon deere baigaa sagaangvaardiiin- xid japoonai xylehenşed bai- han ba şpioon xydelmeri xeze baihan baina geze gazeetanuud medeesebe.

Ulaan seregşedei duun ba pliaaskiin ansaamblь Paariiz ba Praaga oşoxoor beledxeze baina

SSSR-ei ulaan seregşedei duun ba pliaaskiin ansaamblь aavgustiin hyyleer Fraanciin niislel goorodto bolxo Ulas- xoorondiin viistavkada oşoxo nь. Ene ansaamblь gyised sos- taavaaraa (185 xyn) garxa ge- ze baina.

Gadana, sentiaabriiin hyy- leer Praaga goorodto nege xe- dii konceert xaruulxa baina.

Tbiliisi ba Xaarьkov deere baigaa Poolьşiin koonsylьstvonyyd xaagdaxanь

Koonsylьstvonyydei halbari- nuud tuxai asuudalai talaar, SSSR-ei zasag ba Poolьşiin respyyblikiin zasag xojoroi xoorondo xelsegdehen diploma- tiis xelseenei johoor, Poolьşiin respyyblikiin zasag bolbol Tbiliisidexi generaalьna koon- sylьstvo ba Xaarьkovdexi koon- sylьstvonyydaa ene onoi de- kaabrь negenhee xaaxa tuxai şiidxeberi gargaba.

Azal xydelmeriin orondo arxi kaarta delgeree

Agiin aimagai kolxoozuud tiyyliin 5-da ybehendəə oronon baigaa. Tiigeed tariaanai urgaza hain deerehee aavgustiin 15ai yjəər tariaa xuriaalgaa exilez orobo. Zygəər zarim kolxoozuud, zişeeleede, Urda-Agiin somonoi Vorəşilovai, Xoito-Agiin somonoi Jerbaanovai neremzete ba Sydentiin somonoi „Socializm" kolxoozuud tariaa xuriaalgiingaa maşiina zebsegyydei zah barill dyyrgeedyi bainad.

Iime jixe tahaldalnuud jamar saltagaanhaa boloob gexede, tariaanai tarilgii dyyrgehəneigee hyyide bygedeereo ba naagaa ənarşahan baina. Tiixede aradai daisan „dooktor" Zasai gedeg kolxoozoi ybehenei xuriaalga ba azaxuidanь haad xexe zorilgotoigoor jamarş emnelge xegdeegyi, tere ene niitagai arşaanda oşog-ťii geze xeden olon kolxooznigoudii xydelmeriheənь tahalhan baixa jym.

Myn Agiin ba Mogoitiin MTS-nuud paarai xaxalalgiin yjede 3-4 traktornuudaa xeregleegyi ba baba traktoriistnuudiinь xydelmeriie xajaad arilxa metiin jabadalnuudii yseen bişe gargahan baina. Gadana, Urda-Agiin somonoi Vorəşilovai neremzete kolxoozoi tyryylegşe Bata Ivaanai gedeg ybehe xuriaalgiin yjede 10 xydelmerişedeerəə mixa tobo xudaldaxajaa Çite oşozo 7 xonozo jireed, kolxoozoigoo ceentr deere 4 xonog amarhan baina. Ene kolxoozoi ceentrte 20 garan xyn azalgyi jabaxa jym.

Xoito-Agiin somonoi Kaliinin neremzete kolxoozoi 10 xyn baha Çite oşood, 10-11 xonog jabahan ba maşiinaar ybehe sabşadag brigaadanь (brigadiir Dorziin N.) ydertəə miin 2 gektaar sabşana.

Sydentiin somonoi „Socializm" kolxoozoi tyryylegşe Xorşonoohoo exileed brigadiir nuudtaa xyrter ybeheneigee xydelmeride ceheder jabaladaggyi baina. Eneen deerehee Zelsarenjevai brigaada ydertəə 1,8 gektaar ybehe sabşana, 5 setokosilkiin miin gurbaniinь xydelmerilne.

Agiin somonoi Delgerei neremzete kolxoozoi Bazaroonoi brigaadiin gesyyn R. Erdeniiin gedeg [illegible] ydertəə gektaar sabşaza 2,8 azalta yder oloo. Ene brigaadiin garaaraa sabşadag (Borxondoi Oşoroi, Ş. Sanziin Cedenoo g. m.) zeniinь noorno joo 40-50 procent dyyrgedeg baina.

Jerbaanovai neremzete kolxoozoi tyryylegşe Daşa Abidiin bolbol paar xaxalalgiin tylөg yje soo niitagai arşaanda oşozo jirehendenь xoito tere Abidiia ba tereenii orologşod 13 yder soo ybhəşeneigee xazuunda oşoogyi baina.

Kolxooz deerenь 15 xyn xydelmerigyi jabaxa baidag ba kolxoozniguudai dunda politikan xydelmeri oroiloo jabuulagdanagyi. Zarim gesyydiinь yderөөgөө noormii xysөөdeggyi ba brigaadiin dundaenxi disciplinne muutai, ygləөgyyr xydelmerid ө oroi garxa ba ydeşelen erte orodog baina. Abidiin bolbol aimagai organizaaciin xytelberiteen zyrşeze jabadag. Ene zyrşelte jabadaliinь anxaaral gyiin daisal xereglene. Zişeel xede, „Enşe" Cerempel Dorziin gedeg Urtiin somonoi arşaan deere baiza Xynxerei somonoi „Xubisxal xysen", Urtiin somonoi Bysiiginei neremzete baii şeş kolxoozuudai gesyydii bejee tөөşөө tataza kolxoozoi xydelmeride haad xeze baina.

„Xubisxal xysen" kolxoozoi pooliin brigadiir Nikolai Lamazabai ybehe xuriaalgiin yjede gesyyd eree 3 syytke soo kartaldaza jabaxadanь ybeheninь xuriaalga aroi geze 2 procent dyyrgegdeed baina. Gadana, tariaa xuriaalgiin maşiina zebsegyyd zahagdaza etileedyi baixa jym.

Iigeze ybehe tariaanai xuriaalgiin buzagai muuxaigaar tahaldaza baixada aimgyisedkoom ba aimagai gazarai tahagai xytelberilegşed jamarş operatiiv xytelberi ygedeggyi. Xaria xydəө garaad somonoi sovedi soo oro zo, ybehenei xuriaalga muugaar jabuulagdana gelsed kolxoozoi tyryylegşe ba brigadiirnuultai yge xeleseggyi buşaadag baixa jym.

AGT, Aimgyisedkoom ba partiin aikoomoi zyghөө tele aimagai organizaacinuudai xytelberi toodoggyi Bata Ivaanai, Abidiin Xoiçone, Tydybiin gedegyydte jamarş xemzee abanagyi. Eneen deerehee kolxoozniguudai disciplinne byri hulađadag baina.

D. S. Agiinski

Azalai disciplinne tabigdaagyi

Ulaan-Onon. Tegşenai somonoi „Onon" kolxooz ybeheneigoo xuriaalgii miin 25,8 procent bolgohon ba 22,3 procent samohon baina. Saşadaa iime tempeer jabaxa jym haa ybehe xuriaalgajaa noiaarlaa baraxa dyyrgexe bolno.

Jamar selt gaaraa iime udaaraalga bolnob gexede, ybeheniinь ydertəө noormo too bagaar dyyrgene. Sonokosilkada jabaxadaa ydertəө 8 gektaar sabşaxa noormotoi aad, oraixan geze 2 gektaar ylyytei sabşadag zişeetei baina.

Iigeze noormojoo dyyrgedeggyi uşarnь xadaa, azalai disciplinne halmaar tabigdaagyi deerehee bolno. Zişeelxede, Seergei Nomoxoonov gedeg senokosilkojoo ebdeed 7-8 yder soo azalaa xaraban, Batamynxe Mişariin bolbol brigadiraigaa nariaad ygevele „xexegyb" geze xaraazar joo arilşadag ba xojordoxi brigaadiin gesyyd Daşa Dorziin, Sanza Bazarai, Dembereel Seinemoi gegşed brigadiiraigaa ygedunuldaggyi baixa jym.

Baha, ene kolxoozoi gesyydei dunda Sogto Batamynxiin gedeg eheb xoton yge taraaza gesyydii ebgyi boigono.

Iime buzagaiyaar desei, dinejee aldaxanь kolxoozniguudta pravleniin zyghөө jamarş xemzee abdaggyi, zarim brigadiirnuudaaş myrtegeer xyteldberildeggyi baina.

Jyl ene kolxoozoi dunda jamarş disciplinegyi, esheel oөhelingoo durjaar jabaxa ba Maidariin Batamynxe, Batamynxiin Sogto gegşed kolxoozoi xydelmeride haad uşaruulxa xydelmerigenei dunda eb enxi, disciplinne ebdulgadag baina.

S.

MOSKVAA—XOITO POOLIUS—XOITO AMEERIKA MARŞRUUDAAR BEERNYYDEER NIIDEGŞED

ZURAG DEER: Rt Nexel [illegible] Groomov, A. [illegible] ba S. Danilin Marşiili [illegible] (Urda Kal[illegible])

Poliaarna aviaaciin xeregyyd ba xynyyd

Soveedai xoito tyyndre ba taigada şine şine goroduud ba xydelmerişenei poselognuud urgan olşozo baina. Poliaarna dalain ergeer xeden olon ybelzeşeed abaaşagdaban baina. Xoito orenoi arad zon bolbol manai Soveed Xolboon do ter bylyyyne taloor tyryyn jabaxa ynl heretiii ene iingeze xygzeltee ys ysxiin ylea dal on ni liiii alsameardabain ataa. Ed byxii zydnyydte xoito dalain zamai glaavna ypravleeniin poliaarna aviaacin Soveed Hoodçiguud aşa gabjaan baga bişe bolxa jym.

1936 onoi aavgusthaa 1937 onoi aavgusta xyrter poliaarna aviaaciin samolioduud bolbol 15584 niidelgiin çaş soo 2702439 kilomeetr niideten baina. Myn samoliodoor soon pasaziir, 1 1251 kilograam poçta ba 733010 kilograam açaa zөөgdehen baigaa.

Poliaarna aviaaciin bolbol ybelzelgenyyd deere gal amşagte xydelmeriyydii xeen baina. Eneende, ilangajaa Çykotskiin otriadai komandiir (zelna lleo'e)—oordeito Kaminski Tel ber bolbol Çykotsko dalain myl [illegible] şinzeelelge bolbodalain karavaan syylhezyyn ylegen jabuulxa gadana, Anadiriin şil deere baigaa şine meteorologiin staancada ydelnyyi moloo gereglee. staancada gegşenyyd ba oyyii zorgaav—yeçiin [illegible] baigaa. Otriaad bolbol samoliodnii hamaar tabizi, ybelzelgenyyde xele daxin tyryyn sagai vraçeçeno [illegible] xyrgehen baina.

Poliaarna aviaaciin bolbol zarim ybelzegşenyyde Tegnede [illegible] Pilot Çerevigniigeer N-20

samoliodoor Irkyytskhee gaiuniev xuşunnai ybelzegşede niilze oşozo tede poçta ba posilkanuudii abaaşahan baina. Tendehee busaxadaa Çereviiçniin bolbol xynde ybeşen xeden xynyydii ybelzelgehee materika deere abaaşahan baina. Mynөө Hoodçig Çereviçnii N-105 samolioodoor Faanikova gazarii bidere razveedka jabana.

Pilot Maxeotkin bolbol „N-115" samoliodoor niidenen ybel Kaarsk dalain erjeer baihan olon poliaarna staancanuudta ybelzeşe baigşadta poçta, gazeeta ba posilkanuudii abaaşaza ygehen ba myn mylhen deere ybelzelge baihan „Taoros" geze giidlog rafiis syy [illegible] abaaşalsan baina. Ene zalei soo Sag dalain xoolxidaa zerlgan barlza bolgşalta [illegible] xyrgehen baigaa. Pilot nud Vlasov ba Verşinski gegşed „Stalin-2" samolioodoor zerlig angai razveedkada xydelmerelehen baina. Samoliood angai [illegible] sooldaa tee zal soo dalain tariige dambaza zerge 30-35 mingan toloi bolhonoo, mynee 150 mingan tolgoi xyrter tariidag bolbo.

1936 onoi navigaaca bolbol poriingoo mylihee bandalxtee laar tonynde bolgasnaa samoliodnul myliheei razveedkii ınzalxtalgaar jabuulagdana oşoozzaa aavgalan dyyrgegdehen baina. Soveed [illegible] gerei nud Molokov ba Alekseev, pilotuud—oordenton Kozlov ba Çereviiçnii gegşed baigaxa şagta niidelge bolbol ledokolodndaı ton zybzemii baiza syydunyyd tolgodonda tabala [illegible] raxa jabaa [illegible] tahalaxaa baina.

1937 onoi navigaacida myliheei razveedkii orgasatigaxa jabuulagdaxada xoreg bolbol yzeglegegyi erte talzeeto syytanyydii Çeliyyskiin xoşuun [illegible] saxangeer gargaza bolhon baina.

Yngeregşe aviaaciin zilde ygehen gal amşagta niidelge tunai hanuulxam.

Ene bolbol Soveed Xolbooni geroi nyxer Levaneevskiin Loos—Anzeloosbaa Moskvaa xyrter 17160 kilomeetr niidelhen niidelge bolno. Ene niidelge xadaa ulas xoorondiin zarilsaanai jirolyiin tyyxeen xarasxalaxa ygehen baina. Tyrdei [illegible] Soveed Xolboonoi geroi Molokovai Krasnojaarsk—Jakuutsk—Ylenomiin xuşuun—Çeliyyskiin [illegible]—Arxangelsk—Moskvaa—Krasnojaarsk marşruudaar transarktiiş niidelge. Molokov bolbol xeden dalain myliheen razveedkanuudii xeze jabaad, xoito dalain zamai glaavna

ypravleeniin byxii yilettyydei xydelmeriin [illegible] xelen baina. Samoliodoo[illegible] ta 26300 kilomeetr niidelhen baigaa.

Pilot—ordento Faari [illegible] tere marşruudaar gazaraa [illegible] tyryyşiinxee [illegible] hen. Ene niidelge bolbol jixe politiikan udxa [illegible] baigaa. Xamagai xolo [illegible] pyynktenyydei ybelzegşe[illegible] ybel mat oligtajaa xolbo[illegible] guuihan baina. Tere [illegible] xazuuraa zarim xeden ybe[illegible] giin gazaraauulta vraşçaı[illegible] abaaşaza ygehen baigaa.

Udaa texi eelzee—ag[illegible] Armaandaar Xoito pooliusa[illegible] ze oşohon ba terde na[illegible] staancaa bii bolgohon nii[illegible] bolno.

Poolisii ezelhen ja[illegible] bolbol SSSR ba Xoito Am[illegible] kiin xoorondo agaarai ol[illegible] zamaar xolboo baiguulxa[illegible] deto niga o'geze ygehen [illegible]

[illegible] Arktikii şalal [illegible] [illegible] Ene bolbol zybxe[illegible] Hajiin 2-3 zilny[illegible] xoito poolusta [illegible] [illegible] samolio[illegible] dalaidai ilaza, manai [illegible] xoito [illegible] xuriaxa [illegible] [illegible] Samolioo[illegible] [illegible] Xaana [illegible] niilze oşo[illegible] tenxi xyn zorid baila[illegible] ondoo bolno. Samoliood bol agun jixe xoito or[illegible] aradzondo Soveed kylee[illegible] abaaşaza ygedeg. Ene a[illegible] zonoi azabaitai bolbol [illegible] duudai agun jixe vozdu[illegible] er Staalinai xyteibeen [illegible] xygzhen manai Exe or[illegible] syii aradzonoi azabaida[illegible] ton alaliaar xygzen dabz[illegible] angelig xyryy tarial[illegible] gerze baina.

M. ŞLVE IOO[illegible]

Soveed Xolboonoi Ger[illegible] Xoito dalain zamai gla[illegible] ypravleeniin poliaarna av[illegible] ciin naçalnig.

SOVEED ORONOI AGAARAI MAGISTRAALЬNUUD DEERE

Soveed oronoi agaarai traansport bolbol delexei deerexi kapitaliis gyrenyydei uegeneens tuilaşgyi teempeer xygzeze baina. SSSR-ei aviaaca bolbol ene ba poçta zөөgөөrөө delxei byxerseg deere egee [illegible] ezeleed baina.

Aerofloodai samolioduud 1931 ondo [illegible] millioon jyhen [illegible] mingan toonno kilomeetr niidelge [illegible] ba 1936 ondo [illegible] 100 mingan toonno kilomeetr niidelge xehen baina. Ene zilde traans ortiin [illegible] samolioduud 25 mi[illegible] toonno kilomeetr niidelge [illegible] Açaa ba poçta [illegible] ygeregşe zilehitei elseelze yzөө bai, açaa zөөlge [illegible] 38 mingan toonno xyrter, poçta zөөlge 5770-[illegible] toonno xyrter urgahan baina.

Grazdaan aviaaciin samolioduud goorod ba selieeninyydei baidalda ton şuxala xereglegdexe eligeeted nege şuxala xeregselenь bolzo şiidee. Yngeregşe zilde 167 mingan pasaziirnuudii zөөhen ba ene zilde 180 mingan xynyydii zөөgdehen baixa johotoi. Sag yrgelze jabaza baidag agaarai magistraalьnuudaar manai oron byri olon boloo. Agaarai ton jixe gurban liiniyyd Moskvaa goorodii Vladivostoogtoi, Bakuutai, Taşkeenttai xolbono. Manai samolioduud, ajaar xoliin Svaneetiin aaulnuudta, ynder uulanuudtai Pamiirai selieeninyydte, Kazaxstaanda ba Tyrkmeeniiin zarim rajoonuud ta niilze oşodog ba jiredeg boloo. Moskvaahaa garhan pasaziirai poojezd 87 çaas 30 minuuta jabaad Taşkeent xyredeg. Moskvaahaa pasaziirnuudii abza garahan samoliood 28 çaas soo jabaad myn Taşkeent xyredeg. Maşiinanuud Moskvaahaa Leeningraad, Odessa, Minsk, Soçi, Simferopol, Saraatov, Xaarkov, Aşxabad, Novosibiirsk xyrter agaarai liinenyydeer xolboodo ydyr byri niideged bai[illegible] Agaarai zamuud Odessa Batumitai, Omski Tara[illegible], Irkyytskii Jakuutsk ba Bodaibootai, Xabaarovskii Nikolaevsk ba Aleksaandrovsk ba O[illegible] g. m. bolood bişe bişe goorodii xolbono.

Dunda Aaziiin respyblikenyydte traansportiin aviaaca byriş yrgeneer delgerhen baina. Aşxabaad—Fryynze, Tyrtkyylь—Novo-Yrgenç, Taşkeent—Fryynze, Stalinobaat—Oşo, Alma-Aata—Bertiis ba bişe bişe goorodii xoorondiin liiniyydeer samolioduud sag yrgelziin reejse (jabadal) xedeg jym.

Aerofloodai gyrenei şanartai agaarai liininyydei utiin xemzee bolbol 55 mingan kilomeetr xyrehen baina.

Aviaaca bolbol SSSR-ii gadaadun oronguudtai xolbodag baina. Moskvaa—Praaga xojoroi xoorondoxi agaarai magistraalь azag tybeggyi xydelne. Hajaxan negdehen, Moskvaa—Velikije Lyki—Riiga—Stokgoolьm goorodii xoorondiin agaaraliinieer samolioduudii sag yrgelze jabuulagdadag bolon Agaarai traansportaar Moskvaahaa garahan passaziirnuud Stokgoolьmoor damzan negen yder soo niideed Pariiz gy, ygeişbaa Loondon xyreze bolno.

Ulaan-Yde—Altan-Bulag—Ulaan-Baatar goorodii xoorondiin 510 kilomeetr agaarai liinieer samolioduud yder byri niidelgen jabadag.

Taşkeent—Kabyyl xoorondiin 957 kilomeetr uta agaarai liini SSSR-ii Avganistaantai xolbono.

Çkaalov, Groomov, Levaneevski ba edenei erxim nyxedei gerelig niidelgiin hyyleer Moskvaa ba Ameerikiin Xolbooto Ştaad xojoroi xoorondo agaarai sag yrgelziin liini baiguulxa probleema bii bolbo. Ameerikatai agaarai xolboo baiguulxiin xojor variaanta şinzelegdeze baina gebelnegniinь xadaa—Xoito poolius deegyyr; nyge(nөө)nь xadaa Jakyytsk Anadiir ba Aliask bolno. Soveed aviaaciin teexnikiin xygzelte jixe ynder xemzeede garlarnaa xygzhen baixa tula ene variaantnuud xajnulandaa bejelyylgedeze bolomoor baina.

Agaarai grazdaan floodoi zөөdeg açaanuudai xaraakter bolbol jixe olon ondoo jym. Korsakpajskiin zavooduud Dzysaalo xoorondiin liinieer ynetei rydaanuudii zөөdeg jym. Daalьna Vostoogoi ba Vostoçno Sibiiriin agaarai liininyydeer ynetei jixete metaalnuudii, angai arahaa bolood bişe bişe açaanuudii zөөdeg baina. Aerofloodoi xynde (jixe) maşiinanuud aavgusta harahaa exileen, Aşxabaadhaa maluudii teegeed Taşayyzskiin mozo zөөdeg bolon. Taşayzskiin kolxoozniguudai ideexiin tyløө xamtaarbagaran mingan xonid agtaraar zөөglexe jym. Aerofloodoi samolioduudaar zөөgdedeg tovaarna açaagai toonulam byri urgaza, zil byxendee temeze baina. Kavkaazhaa, Kriimhee ba Dunda Aziinaa çeşnii, mandarinna, viinograad g. m. haja ideeşehen—şine zimesyydii myn samolioduudaar zөөdeg baina. Pamiirai zarim selieeninyyte xereglegdexe tariaa talxa agaarai zamaar abaaşagdadag jym. Samolioduud zagahaa, pşeniice, medikamenta [illegible] zөөne. Gazeeta zurnaalnuudii zөөze tarxajabadalda samolioodoi egyyrge seegyi jixe baina.

Agaarai grazdaan floodoi samolioodoi paarka bolbol narizuulan şinedxegdehen maşiinanuudaar byri olon bolzo baina. Çaas soo 200-300 kilomeetr kreiserei tyrgen jabadaltai gojo haixan (komfortaabelьna) „ANT-35" geze samolioodii egee tyryyn temdeglemeer baina. Ene maşiina bolbol 10 xyniii azaggyi bagtaadag jym. Arban xojor huuritai „ZIY-1" geze şine samolioduud myn jixe honirxuulamaar jym.

Manai taraassanuud teexniikeu talaaraa zil jirexe byri bajazan xygzeze baina. Agaarai liininyyd radiomajaaknuudtai, gerelei ba radioogoi staancanuudtai bolzo baina.

Agaarai byxii magestraalьnuudaar tyterieen zil soo ba byxeli syydxe soo xydelmeriledeg bolxiin zorilgo manai urda tabiaatai ba ene zorilgii şiidxen bejelyylxe ujalgatai boloobdi.

Agaarai grazdaan floodoi traansportiingaa xydelmeriin xazaagaar maliariii [illegible] yoeşentei ba azaxuida xor[illegible] zize yrxe tarşaa g.m. usa[illegible] xiin temes l jabuuldag bai[illegible]

Manai oronoi aradai [illegible] xuin xygzexetei zerge agaarai grazdaan floodoi zorilgonuud adali jixe bolno. Ene zorilgyisedxexiin arga bolonuud byrin bii. Gol şuxal bolxo gaixaltai şadabari floodçiguudai, teexnigyydei inzenernuudai kaadr Traansportiin aviaaca bolbol nariin nigta avaarigyi xydelmeriin maasternuud şibakov, Deemçenko, Janiicki, Voreesnecki, Iivaalov, Kondratьjev gegşed bolood bişe olon piloodunuud taidaa omogorxo baixanь ton zybtei jym.

Manai oronda, nyxer Staalinai xytelberieer, agaarai floodii şine şine maşiinanuud ba şine şine xeregselnyyd byrin xangaza baidag gaixaltai şadabaritai aviaacin ayil beri baiguulagdaa. Manai dyysiriiin byteeze gargahan [illegible] lelnyydii (produkcii) şadal ezeleed, manai agun j[illegible] aradzonoi amgalan orşon tyløө teleniii zişeete johe xydeldeg bolgexo jabadal bolbol grazdaan aviaaciin xydelmerilegşedei şadabari deehee bolno.

Agaarai grazdaan floodoi Glaavna Ypravleeniin naçalьnigai orolşol I. ŞIROOKI

Oktiaabrii n social is revoliyycíin XX o'ji yiledberíin daltanuudaar ugtaxa.

TYRYYŞIIN AMŽALTA

Aavgustiin 17-oi yler. Ulaan-Ydiin PVZ-ai kylьtyyriin baişan soo zavoodoi aktiivai suglaan bolbo. Ene suglaan deere zavoodoi direektor nyx. Fedoryyk gegşe aavgust hariin tyryyşiin xaxad soo zavoodoi xehen xydelmeriin dyn tuxai ba staxanovşa nyx. Tarasenkiin brigaadiin duradxalaar byxii zavood deere emxidxegdehen staxaanovtanai dekaadiin zorilgonuud tuxai elidxel xelehen baina.

Zavood bolbol ene zilde xeleşegyi muugaar xydelmerilehenei eseste 134 parovooz ba 1630 vagoon zahabarilaza gyrendee tuşaaxa yritei bolohon baina. Iime jixe yride orohon gol şaltagaaniinь xadaa imagta poliitikan ohol nazigai hanaa amar baidalai, xoirog kanceliaarna xytelbe ri, heremzegyidelge ba poliitikan niitiin xydelmeriii xeregseexegyi gan. deerehee bolhon baina. Iime baidal bolbo' aradai daisadai aazan sylootaigaar xorlolgoo xexedenь belen baihan ba zavood deere neliied jixe xorololgo xeze şadahanş baixa jym geze elil xelse temdeglehen baina.

Zavood deere xoroldgiin ylegdelnyyd hyylei ylernyyd boltor yzegdedeg baina. Maşiina, agregaaduud xelen udaan sag soo azalgyi zogsozo baidag jabadal sisteemede oroo. Şine baiguulagdahan kompleksna brigaadanuudai xydelmeriii şiyyren dalgeer dulidog ba brigaadahaa [illegible] xynyydii tahalan abaad bişe xydelmeride zaradag uşarnuud ali olon. Yzelnyyлii graafigai johoor, xydelmeriin gazarta dytelyylxe xydelmeri xorologsodoi garhaa bolzo haadar şahan aal, mynee xyter zahagdaagyi baina. Xorololgonuudai soişolong i usalxaxa xereg jaaşagyi şxala bolhoniii ysee oilgoogyi xyayyd xydelmerişenei ba komandiirnuudaa [illegible] ysee bii zandaa [illegible] xojordoxi proliiedi Kravzeenko geze maaster [illegible] xereglegd xe detaa [illegible] 2 nideelihe aban xereglegdexe detaalьnuudii zahaza baidag baigaa.

Kyzneeçna ceex bolbol byriş jandaar xydelmerilene. Zed, şirem şuļxadag ceexnyydei — braak gargaxanь yrgelzelheer zandaa. Teenderne ceex bol bol zahabarilagdahan parovoozuudai toohoo xanigyi yseen teendernyy dii zahaza gargana.

Ede bygedii, suglaan deere yge xelehen staxaanovtan byxen temdeglebe.

Zapaas xeregselnyyd geze sag yrgelze ygei şaxuu baidag, xeregtei xeregselee oloxo ba „beledxexiin" tyleө bedeeryyl xeze xeden olon xairan sagaa daa demii xajadag bide geze nyx Zeleznoov xelene.

Nyx. Vodolaazeşenko өөriin gөө ygede, xelen olon faaktanuudii xaraadaa yyzelnyydii ton barnagaar beledxeleg, dytelyylleg uşarnuud tuxai xelebe.

— Xyliehen xeregseleiş oronlo tal ondoo xeregsel jiredeg jym — geze xelene.

— Ilebiş zavoodnai aavgust hariin tyryyşiin xaxad soo neliin iime hainaar xydelmerilee. Zavoodnai zavood bolhonhoo xojşo iime hainaar xydelmeridegyi hen geze staxaanovtan melyylne. Urdanь, xaxad hara soo 3-5 paravooz zahabarilaza gargadag aad, mynee xaxad hara soo 22 paravooz zahabarilaza gargaa. Yşee 3 paravooz zahabarilagdaza belen bolood baina.

Maşiina zebsegyydenь xuuşaaaigaa jabzada xajan, xydelmerişedenь helgegdeze ondoo bolbogyi... Tiigeed, jaagaad iimе ilalta tuila daba geeşeb? Iya deerehee bolzo iime xubilalta bolbob gexede, iime baina.

Eneenhee uragşa zavood deere baigaa xorologşodoi baanla maasternuudii tolgoigoor ene xydelmerilyylleggyi xyleerenь „xydelmerilyyldeg" baigaa... gebe.

Suglaan deere, SSSR-ei zam xarilsaanai Arad ai Komisaarii orologşo nyxer Leevçenko yge xelehen baina. Nyxer Leevçenkiin ygii suglaaşad jixe xaanaltaigaar sonoshon baina.

— Ulaan-Ydiin zavood bolbol zam xarilsaanai arkomaadai sisteemedexi zavoodnuud soo egee xysetei, texniis maşiina zebsegeeree egee bajalgata mяn bolboş, xydelme iiingee talaar ene zavood egee ala tag mannы geze toolog dono. Programmaa hara byride dyyrgedeggyi, xehen byteehen aşalaaran gyrenlee tuha xyrgedeggyi. Jyyb gexede ene zavoodto zahabarilagdaza garhan 10 parovoozuud mynee Zyyn Sibiiriin zam deere aşaglaxa argagyi xebtene Eleenei şanar muutaigaar zahabarilagdahan deerehee gederge zavoodtoo busaza jireleg baina, — geze xelebe.

Zavoodai ijyylь hara soo xehen xydelmeriiinь yzexede nege dekaada soo arai geze — 2 parovooz zahabariladag baigaa.

Ene zavood bolbol gyrendee paravooz ba vagoonuudii ygexiin oronlo xaxad zil soo xeden jixe garza ygehen baina.

Jaaxadaa iime baidaldi oroob gexede PVZ deere, xeden ulaanai trockiis şpioon diversaantanuud, ban iidund xoro hyidxel xeze zavoodoi maşiina zebsegyydii ebdeze, yiledberiiii genteeze, handar gaza baihiinь hanabal eli baina.

Jyu deerehee bolzo ede bandiiduud iime jixe ajuultai xorotoi xydelmeri xeze baixa argatai bolhon baigaa geeşeb gee han? Ene bolbol gansal le partiijna, azaxiin ba profsojuuzna organizaacinuudai ohol nazigai hanaa amar baidaltai ba poliitikan hoxordolgiin ysee şenөөr nerbeglehen bitereenhee ba'aagyi baihan leeheee boloo gebe.

Partiijna ba partiijna bişe bolşeevigyud zavood deere bolhon xorololgiin faaktnuudii egeelei duuşa dunda zyil nyylei negen geze toolood, daisanai xeze baihan oroto jabadalgyi xaraldaggyi baigaa.

Zavood bolbol nyylei 2 hara soo xoorog soo hainaar xydelmerilelег bolzo eabbe.

Mynee xaxad hara soo 22 paravooz zahabarilaza gargaad baina. Yşee, exi oronoo xysel bologyi baixa soogoo 22 paravooz zahabarilaza. Tiigeed aavgust hariin tyryyşiin xaxad soo xehen azalaran Ulaan-Ydiin zavood Soveed Kolooon sooxi zam xarilsaanai arkomaadai sisteemedexi byxii zavoodai dunda egee tyryyşiin hauri ezeleed baina.

Nyxer Leevçenko өөriingөө xelehen yge dotor zavoodai komandiirnuudai ba xydelmerişedei urda iime gol zorilgonuudii tabiba:

Egee tyryyn — byxii zvenoonuudai xydelmeriii haizaruulan tabixa. Xydelmeriin texnologiis proceesii haizaruulan tabixa.

Dyrben [illegible] kompleksna brigaadanuudii haalgyi xydelmerileleg argatai bolood, texnologiis proceesii xysel haiza raulan tabiiud baigaa hen zavood bolbol өөriingөө programmii dyyrgexehee gadana ylyylen dyyrgexe argatai. Zavood bolbol syylee soo 2 paravooz zahabarilaxa bişe 4 parovooz xanabarilaza gargaxa argatai bolxo.

S. Petroov.

SEVOOBOROOD TUXAI ZAABARI BIDENDE MUUGAAR YGENE

Nyydel baidaltai baihan bide malazalşad bolbol urdanь negeş tariaa taridaggyi baihanaa, xarin Soveed zasagai tahalan ara kolektivizaaciin yjeer neliieed olon xyleө tariiii nusiiltatai bolzo, elleo oronoto kylьtyyre taridag bolhon bii hab. 1937 onlo manai kolxoz 130 gektaar tariia tariaa. Urgasiin baidal muudag baidag, en lyya beehee bolbog be geele gansaxan өөhedөө manai [illegible] baidalaigan bolee.

[illegible] haizaraldaiin tuxai [illegible] baina. Paar ygeigeer tarilga xedeg [illegible] kylьtyyrii xyleө [illegible] tarilag [illegible]. Bidende sevooborood şuxala xeregtei.

Sevooboroodoi jabuulxa tuxai manai zasag aguu jixe Staliin өөrөө onso hanaa tabiiaa baina. Zygeer AIF ba agronoomnuud bolbol sevooborood tuxai bolo to zaabariii my nee xyrter bidende olgooza ygeegyi baina. Bidener bolbol sevooboroodtoi bolxo ujalgatai, agronom ygei deerhe arga ygeileel baiinalb. Bidende bolbol urgaşii haiza raulxa, olon zil soo urgalag tezeelei nogootoi ba korneplood, siilosoi kylьtyyre tariza bolomoor, — iime sevooboroodoi zamaagyi tyryyn şaxalaa [illegible] xeregtei baina [illegible] manai malazalii xamn tygeeze baigaa malazalii xamn gii tyryyn xangaxar sevooborood ton şuxala baina.

Kolxoozoi ulaadagşal ba brigaadaranuud bolbol tuxai zyblee tataza, tereen deeree sevooboroodoi tuxai asuudal haitar xelsexe ba agronoomnuud bolbol kolxooz deegyyr sag saxta jabaza sevooborood tuxai zaabari ygeze baixii duradxaxa bainab.

Daşiin

Jyreegei somonoi „ŞINE BAIDAL" kolxoozoi tyryylegşe.

Sevooborood burtag ybehe zailuulxa

Manai kolxooz bolbol 417 gektaar elleb oroohoto kylьtyyre taridag. Urgasanuudai muu, jaaxadaa iimeb gexede, tariaanaigaa neliieed jixe gazarii xoohoor xajahan bainabdi, burtag ybehen jixe urgaşoo.

Jaagaad burtag ybehen elbegeer urgaab gexele, dairaldahan le gazartaa xedliileş xamnagyi taridag baihan ba nege tyrelei kylьtyyrii nege uçaastog deere 5-6 zil soo ulan-ulaagaar taridag baihan deerehee manei bolhon baixa jym.

Kolxoozdo gazar mynxedee bexilegleed baigaa ene yjede ylder deede bexi urgasii bii bolgoxiin tyleө şangalaza oroxo sag boloo. Byxii kolxoozuudta sevooborood jabuulxa geze praviitelьstviin togtool gargahandanь bi jixe bajartaib. Sevooborood bolbol burtag ybehe hulgaxa ba xoolo bexi baixa bii bolgoxo jabadaldannai tuhalxa baina.

Xamagai tyryyn xoolo baaza bii bolgomoor sevooborood bidende xeregtei, ybehe tarilgata sevooboroodlii bii bolgobol jixe hain baixa hen geze hananab. Ene zuuraa, manai tarilgiin gazarnuud olonxidoo feermehee jixexen xolo baidag tula, korneplood tarixiin argagyi şaxuu baidagii martaxagyi xeregtei

Korneplood ygei bolbol jixeer hy abza şadagdaxagyi iime tula gol bolxo ybehe tarilgata sevooborood jabuulaza korneplood, siilosoi kylьtyyre ba nogoon soloomo tarixanton şuxala baina.

Matxoonov.

Selengiin aimagai Jyreegei somonoi Kaarl Maarksai neremzete kolxooz.

Sevooborood tuxai minii azaglaltanuud

Sevooborood geeşe bidende zailaşagyi xeregtei, zygeer 1933 onlo manai arteeliin jabuulhan sevooborood şingi bişe baixa xeregtei, tere yjeda gazar esxeberilegeed jamars şalgalingyigeer taban yileg gazar tariiaza, taban kleetkete sistemeeti ytan proviaila ygeed, ene bolbol tuni sevooboroodtnai geşe. Myn ... tyleştii gee' xereel ji başman boxa jym.

[illegible]

xeregtei baina.

Sevooborood geeşe oilerlebin jamar ustaar xee' gebed, bolotu sevooborood bolbol gazarai xyrhenei orşoşaarii ba xaalaxa gazarii baitaangyi ydel deede urgasiin tyleө temeselti bytlaxaagyi tariltgiin talmiin tysoblezmalag AGF ba GTA-iin planovilgaalta hamal baişe ornulxa baina.

Ynder deede bexi urgasiin tyleө temesexe jabadalda kolxoozoi udaridagşa, polevoi brigadiir ba byxii kolxoozniгaai bolbol xeden zil soo jamar uçaastog deere, jamar zilde, jamar kylьtyyre tarilgalaab geze todolxon medeed, tereenlee taarulan gazaraigaa xyrhe beledxexe johotoibdi. Sevooboroodgyigeer ilaagajaa mynee jabuulagdaza baigaa tysebleleí johoor eneenii meledxin argagyi baina.

Manai „Bolьşeviig" arteelda hain xyltereí malazalai jixe tyrgeer ysөze baihan yjede 3 poolihoo doo'o bişe tarimal nogootoi baimaar, iime sevooborood zailaşagyi xeregtei baina.

Bidener bolbol amerikaan xiaag (periel) өөhediingөө gazar deere tariza yzhen baihabdi, tere bolbol gaixaltai hain tarimal baigaa; burtag ybehentei jixe hunaar temesexe, jixe hain deraliin bii bolgozo ygexe ba [illegible] gazarai xyrhenei strykt yyre haizaruulxa ygeleg baina. Amerikaan xiaagai (pereiin) ur[illegible]

[illegible]

Kylьtyyrnai xydelmeri xeregseegyi[illegible]

Muxar-Şiber Zangiai somonoi „Ulaan Tujaa" kolxoozoi dergedexi komsomoldoi exin organizaaca 1936 onlo negebagaxan tariaa tariza, tereenee hain urgahaa abhan baigaa.

Tere tariaagaa xudaldaza mynge өө ... organizaaciin biliaarda ba balalaijka, gitaar, şatar, seetke volleiboal gee metiin xeregselei jyymenyydii abhan baixa jym.

Ene jixe hain yyseel ge[illegible]

[illegible]

B. LUBSAANOV.

SEVOOBOROOD TUXAI NEGE XEDII YGE

Kolxoozoi baiguulaltiin ilalta ba Staalin ustaavai johoor kolxoozuudta gazar bexizyylxe jabadal bolbol gazar uhii xeheg buhagaar tahalaza, erieeg tariaag bolgoxo ba xolo gazarta edlyyri tahalaza ygexe jabadalnuudii usadxana. Myn MTS-ei traaktor ba maş inanuudaar kolxoozuudta tuhalaxa ba agro-tuhalamza ygexe bolon gazar haizaruulxa zyilnyydeer xangaxa xereg gexe mete — ene byxii xemzee jabuulganuud bolbol kolxoozoi poolinuudai urgasii eris deeşelyylxe ba oiriin zilnyydte 7-8 miliaard pyyd tariaa abxa bolxo tuxai nyx. Staalinai loozongii bejelyylxe ysloovii bii bolgohon baina.

Eneenei tula, gazarii zyboer edlexe xeregtei bolьşeviigai zuram tabiza zyb sevooboroodto oroxo şuxala bolbo.

BK(b) Paartiin CK-ai pleenymeer haişaagdaad, niite zonoi dunda zybşen xelselge bolgoxiin tula xeblelde tunxagiagdahan SSSR-ei Gazartariaalangai ba Sovxoozuudai Arkomaaduudai Komiisiin gargahan projeekt bolbol ene zorilgii şiidxexe teeşe xanduulagdahan baina.

Zarima xynyyd bolbol sevooboroodii miil nege uçaastog deere tarilganuudii eel eeleer tarixa şingi hanadag baina. Ygeeе oilgoxo geeşe ogto buruu. Sevooborood bolbol gansa le jamar negen kylьtyyrii tarixadaa urda zildenь tarihan kylьtyyrii xaraada abalsan, eelzeenei johoor tarixa jabadal bişe, myn urgasii deeşelyylxe ba urgasiin azalai produukciin yiledberiii deeşelyylxe gehen azaxuin poliitikan ba agrotexniis xemzee jabuulga myn bolno.

Sevooboroodii togtooxodoo xamagai tyryyn jamar azal gol barihanii ba gyrenei tysebte daabariii gyisedxexe zoriigohoo yndehelexe xeregtei. Ene jyy gehen udxataib gexede, — tarilgiin talmain xemzyyrii, tarixa kylьtyyrenyydei xemzeeji, sevooboroodai pooliiin too ba xemzeeji todorxoilon olxodoo, gyrenei tysebte daabariii, ujalgata tuşaalganuudii, xyn zonoi ba mal aduuhanai eliee xooloor ba furaazaar xangagdaxa bolon kolxoozniguudai şanga şadaltai ba kylьtyyrne baidaltai bolxo jabadal xaraada abalsagdaxa johotoi.

Gansa agronoomuud bişe, myn byxii kolxoozniguud nege uçaastog deere xedii zil udaagaar nege kylьtyyre tarixa jabadalai (moonokylьtyyre) muuji medexe johotoi. Iigeze tarixada tariaanai gazarta burtag ybehen dyyrexe, gazarai xyrihen stryktyyregyi bolxo ba tezeelte zyilnyydeinь zarima zyilnyydei şinelzeygei bolşozo baixada zarima zyilnyydiinь yngeryy jixe bolşodog baina. Zişeelxede, oroohoto kylьtyyre nege uçaastog deere xeden zil udaa tarixada gazarai xyrihenei foosfor dau haşxa, nyn bobiitai kylьtyyre tariaad baibal yngeryy jixe azoodtoi bolşood, xyrihende baihan bişe tezeelte zyilnyydii muuduuldag baina. „Moonokylьtyyre" bolbol gazarai xyrihii eseedeg, xygşereedeg. Jyn be gexede, — gazarai xyrihende eldeb xoroton bii bolxodoo kylьtyyre urgasanuudii gemteedeg baina. Ene byxii jabadalhaa tarilgiin urgasa ajuultaigaar muudadag baina. Ene „moonokylьtyyrii" orzizo, zyb sevooboroodto oroxo xeregtei. Mynөө boltor baiza baihan ybehe ton bişiixanaar tarigdadag paartai sevooboroduud bolbol gazarai xyrihenei stryktyyrii hergeen haizaruulza gazarii edegeryylze, xyrihenei tezeelte zyilei ba uhanai xemxenzyyrii taaralduulan bariza şadaxa ygei baigaa. Ene zorilgii gansaxan 30-40 proceenthoo dooşo bişiinь ybehe tarilsahan zyb sevooborood gyised şiidxeze şadana. Zygeer, ybehe tarixadaa nege janziin bişe, olon zilnege gazarta urgadag, tezeelei zlaagta (koolostoi) ybehenyydii (amerikaan periei zitniaak g. m.) ba tezeelei bobiitei ybehenyydii (liyceerna, doonik, kleever g. m.) xoliza tarixa xeregtei. Ene ybehenyydii negeniinş gansaaraa tariglaxadaa ybehe tarilsahan sevooboroodoi zorilgii gyisedxeze şadaxagyi. Gansal, olon zilde nege gazarta urgadag zlaagtai (koolostoi) ba bobiitei ybehenyyd negendor xamta urgaxadaa gazarai xyrihe haizaruulza, butarxai xuurai şoroijiinь edegeryylxe ba stryktyyrne bolgozo şadana. Jyn be gexede, — zlaakta ybehenyydei yndehen olon halaa halbaritai tula, ene halaa halbaarinuudaaraa xuurai xyrihenei butarxai şoroiji bariza, mon sogor monsogorxonuud (1-hee 10 milimeetr xyrter) bolgono. Gansal, iime monsogorxonuud şoroitoi xyrihen urgasada tezeeltei, iime xyrihii haia xyrihen geze nerelexede bolno. Uşariinь jyn be gexede — ene monsogorxonuud şoroinuudiinь zil soo orohon xura-boroo, sahan bolon şiig noitonoi 85 proceentii bejedee tatan bariza şadaxahaa gadana, myn negendor byxii tezeelte zyilnyydii xeregledexe johotoi xemzyyrceriinь bejedee [illegible] ba [illegible] şadana. Xuurai ba tarxai stryktyyregyi xyrihe de xura boroohoi [illegible] proceenthoo dee bişe ... todog [illegible] ayrte [illegible] ba tezeel [illegible] sag yrgelze [illegible] gazza baidag, zişeelxede — manai baixa la tezeel ygei, tezeel baixa la uhan ygei. Iime bu xa baina. Iime xyrihetei gazarta urgasiin muu baidagь elirxei. Bobiitei ybehenyylei yndehen uta tula, ene yndehee rөө gazar doro gynzegi baihan aad, bişe urgasanuudai yndehenei xyrehegyi gazarhaa azoot ba kaalьci tatiza abadag baina. Kaalьci bolbol urgasada tezeel bolxoхoo gadana, xyrihenei şoroiji beje bolgodog [illegible] jedenь niaaldaulan bytegmoon sogorxonuud bolgozo saha uhanla ugaalgaagyi ba maşiinada butalaulxaagyi bexi bolgodog şadabaritai. Iime xyrihen bolbol xeden zil soo, togtoogdohon sevooboroodoi johoor şine ybehe tarilsaxa bolzor xyrter şanaraa aldalaggyi. Ybehe tariaanai hyyleer gazarai xyrihen azootoor bajan bolodog, azoot bolbol oroohoto tarilgada aixabtar jixe tezeel ygeleg. Tiime tula, ybehe tarihanai hyyleer ton yn te ba şuxala bolxo şinieliin tariaa tarixii rekomendaealag la lag baina.

Tariaanai gazarta xolinol [illegible]

[illegible]

(Tygsөlөө 4-dexi nüürtə)

(GURBADAXI NIUURAI TYGESXEL)

tarixa, 5 daxidanь 2-doxi zildenь aşaglahan ybehenyydii xolizo tarixa, 6-daxi poolidonь 3-daxi zildenь aşaglan abhan ybehenyydii myn xolizo tarixa, 7-doxi ba 8-daxi poolinuudtanь şiniise tarixa, 9-dexidenь texniis kylьtyyrenyydii, 10-daxi danь ovioos,—iime baixa (zil gyisexeleeriinь 1-dexi poolidonь baha seber paar) baina.

Jyre azakuidaa 2 sevooboroodtoi baixii rekomendaacalagdadag baina. Negenь deere gazarta, nygeedenь doro nuga gazarta baixa. Jyym be gexede, —nege sevooborood bolbol azaxuin eriltii xangaza şadaxagyi. Tiigeed, deere gazarta tarigdadag oroohoto ba bobiitei kylьtyyrenyyd, kartaabxa ba bişeş urgasanuud bolbol uha şiig ba tezeelte zyilnyydte tiimeş narin eriltetei bişe baina. Doro, nuga gazarta tarigdadag ovioos, prooso, oovoşçi, siloosoi ba tymesete urgasa gexe metenyyd bolbol uha şiig ba te zeelte zyilnyydte aixabtar narin eriltetei jym. Eneen deerehee, deere xuurai ba doro şiigtei gazarta tarigdadag urgasanuudai bioloogi (urgasiin amidaral) beje bejehee ondoo baixanь elirxei. Ene xojor sevooborood bolbol tarigdaxa urgasanuudaigaa xaraakreraar ba tarigdahan ybehiinь aşaglaxa bolzor deerehee ilgagdana. Deere gazartai sevooboroodto tarigdahan ybehenei agrotexniis xemzee bolxo ba ene ybehenei 1-2 zil soo aşaglagdaxa baixadanь, nygeede, doro gazarainь sevooboroodto tarigdahan ybehen malai tezeelde xeregtei ba doodo zaxanь 3 zil soo aşaglagdana. Ene xelegdehen 10 poolito sevooboroodoi zişee bolbol doro nuga gazarta tarigdaxa sevooboroodoi zişee bolno.

Ybehe xolizo (zlaakta ba bobiitei ybehe, poolijoo nege zil ylyy ybehe tarilgaar bariza baixagyin tula jamar negen tarilgatai (ovioos, namarai gy ali xabarai jaaricatai) xamta tarixii rekomendaacalagdadag baina.

Uşariinь jyyb gexede,—tarigdahan ybehen bolbol tere zildee nabtarxan baixa tula aşaglagdadaggyi, tiixe lenь xamta tarigdahan tariaajiinь sabşaza abaad, ybehiinь yldeeze, tereenee xoito zunhaa exilze 3 zil udaagaar aşagladag baina. Iime uşarhaa, zişee bolgon xelegdehen 10 poolito sevooboroodoi 3-daxi poolido ovioos tarixadaa ybehetei xamta tarixa gehen baina.

Zyb sevooboroodto 3 gryype kylьtyyre orono. Negedexi gryypedenь azalii specialiizaacalaxa eriltii ba gyrenei tysebei gyisedxelii xangaza şadaxa ba sevooboroodto erxim hain, gol bolxo kylьtryyrenyyd orono. 2-doxi gryypede azalai dotoroi xereglelde ba kolxoozoi xudaldaanda zoriuulagdahan xamhabariiin kylьtyyrenyyd orono. 3-daxi gryypedenь agroteexnikiin zaabariaar xereglegdexe johotoi aad, edenei tuhaar gazarai xyrihenei şanarii hergeen haizaruulxa kylьtyyrenyyd orono. Xerbejee, tariaan azaltai kolxooz haanь tyryyşiin gryypede şiniise ba xara tariaan orono, 2 doxi gryypedenь ovioos, kartaabxa, kapuusta g.m. ba 3—daxi gryypedenь olon zilei ybehenyyd (xoliso) orono.

Iime nege xedii ton bogonixon azaglalta sevooborood tuxai xelegdebe.

ZURAG DEERE: „Borovoi" kyroort şadar (Kazaagai SSR) (Sojuuzfoto).

ŞOIDOONOV JAAGAAD STAXAANOVŞA BOLOOB

—Minii paroxoodai komaandiinxid bygede zaluuşuul jym Heelxen xybyydteib!—geze „Şkiriaatov" paroxoodai kapitaan nyxer Mazaarov bajartai, omogoor xeeredeg jym Oşoroingoo Daşa tuxai xeerexedee byriş bajartai boldog anxai. Daşa—paroxoodai looc mon uhanai nomoxon urasxalii olzolon edeleze şadadag, daaza jabahan paroxoodoo ton zybeer jabuuldag, tyrgen jabasiin texniis noormii sag yrgelze ylyylen dyyrgedeg erxim hain staxaanovşa. Myn bişeş xybyydiinь hainaar xydeldeg baigaa.

Tiigeed, byle byxende daramta negen baidag geze xuuşanai yge baidag gexe. Manai kapitaan xybyydee nege ne geerenь magtan xeeredeg baitaraa, negete matroos nyxer Şoidoonov gegşe tuxaldaa xeerexe bolomsooroo genete xeereegee tahalza, duugyi, bodolgoto bolon huud geed:

—Jaaxa johotoi geeşeb? Byxe xydelmeriiimnai gansal tere oruu tatana. Zaharşagyi loodorь geeşe aa gy. Paraxoodhoo gargazarxixa gee haa jyynheeş belen arga baina, tieed xyniii zahaxa, xymyyzyylxe xeregteil daa. Jamar arga xereglee haa zoxistoi geeşeb?—geze asuugaad saaşanь xeerexee bolihon baigaa. Nyx. Şoidoonov gegşiin ajag zan jyre zoxidgyi, azalai disciplîine ebdedeg, bejee muu talahaanь xaruulza oroldodog baigaa. Tiibeş haanь paraxoodoixin namnazarxixoo xairaldag, xymyyzyylxe geze oroldodog hen. Nyxer Şoidoonovii xymyyl zyyxe geze gargahan xeden olon xemzeenyydenь tiime orioo bişe bolboş xynei jabadal zahaza şadaxaar baiba. Anxan, Şoidoonovoi inag nyxed jabahan ba xozomoi yjede staxaanovtan bolhon nyxediinь Şoidoonovtoo ondoogoor xandadag, xergelxee bolin tatadag boloo. Tere, nyxedhee xyndiirhen mete gansaardangişag bolzo exilee. Tiixede komsomooloi gryypiin emxidxehen zaluuşuulai komaanda yiledberiiin şine amaltanuudii tuiladag, ijyynь hara soo byri hainaar xydelmerileze paraxoodstvo deere tyryy huuri ezelze şadahan baigaa. Şoidoonovoi sedxilde:—paraxoodhoo garaa haa deere bolbo xa,—geze hanal tyredeg boloo... Negete suglaan deere, nyxedenь Şoidoonovoi xydelmeriii jixeer kriitikelee hen gexe. Tereenhee xoişo Şoidoonovoi baidal byriş „muudahan" gexe gy, aii ajagyi bolhon baina.

—Jaaxadaa bi bişe nyxedhee muugaar jabaxa johotoi xyn baigaa biib geze zaluu matroosoi hanaanda orodog bolzo, tereeniii bodozo yzedeg boloo.

Nege xedii sag yngerzeş, Şoidoonov matroos hain hain staxaanovtan nyxedeigee xeze baihan xydelmeriiinь jixe adagladag, syleetei sagtaa koçegaarnuudai xydelmeriiinь xamahalsadag boloo. Udanşgyi socialiis myriiseenei xelsee batalan abalsaza, xydelmerideee ondooxonoor xandaza exilee.

Nyx Şoidoonovoi baidalda ba ajag zandanь iime xubilaltiin yzegdeze exilxetei xamta tyryy zaluuşuul—komsomoolşuud bahal ondoogoor xandadag bolzo zaluu matroostoo jixe inagaar xandan, xehen xydelmeridenь tuha yzyyldeg, xeereldedeg, xyxideg bolzo exilhen baina.

Eude haja, kapitaan nyxer. Mozaarovhaa:

—Tanai paroxood deere erxim hain stakaanovşatnai xem be?—geze asuubabdi.

—Matroos nyx. Şoidoonov! Tanigdaşagyi, hyrxei xybyyn! Minii komaanda soo muuda toologdodog xyn odooş ygei boloo—geze jixe bajartai xyxiyygeer xariuusaa hen.

Ene bişiixan yliger jyy xeleneb gee haa, byle soo zaalhaa daramta xyn baixa gedeg xuuşan ygiin, yndehegyi baihaniii gerşelen, şine staxaanovşii xymyyzyylze şadahan uşarii xaruulna. „Şkiriaatov" paroxoodoi byle negeş daramta xygyi bygede staxaanotanai byle bolzo şadaba.

P. Sergeejev.

Malai tezeelei tylee erximeer temesegşed

Selengiin aimagai Doodo Byxenei selь soveedai „Bolьşeviig" kolxooz dotor mal azalai tezeelei tylee xaişan geze temesexiin erxim zişeeji nyxer Kokoorin Nikiifor xaruulba.

Mynee ziiei ybehe xuriaalgada xazuurşaar ba somooşoor xydelmerilexe zuuraa nyxer Kokoorin bolbol noormojoo yrgelze 120-125 proceent gyisedxee. Garaar ybehe sabşaza jabaxa yjedee 9 exener baidersyydei xazuurii dabtaza ygedeg baihan.

Exenerei dunda nyxer Byyxolьcevaa erximleze garaba. Ene nyxer beje muutaib geze gomododog ba tabi xyreze xygşeerge bolşohon baibaş zarim şiirag xybyydhee dutuugyi sabşaxa baiba. Buxal tabilgiin talaar tedenii urdalxa baiba.

***

Myn aimagai Orongiin somonoi „Ulaan Traakter", kolxooz (tyryylegşenь nyxer Jymcenei B) Selengiin aimag soo egee tyryyn (aavgust 6-nai yder) ybehe xuriaalgiingaa tysebii gyisedxehen baina.

Tysebei johoor 750 gektaar sabşaxa baihan aad, 783 gektaar sabşaba. Tariaanai xariaalga exilter ylehen bolzorii ybehe byri jixeer xuriaaxa jabadalda xereglebe.

Myn siloos daralgiin tyseb 80 toonno baixadanь, 95 toonno daraba.

Ene arteeliiin malai tezeelei tylee iimeer temeseze jabaxada, xazuudanь baihan Xandazaapov tyryylegşetei „Jangaazan" arteelь, Banzarakcaajev tyryylegşetei „Biiyxer" arteelь ybehe xuriaalgiingaa tysebii gyisedxeegyi mynees boltor nobşorozo jabana. Ele xojor arteelьnuud siloos daralgii ugta exileegyi.

Tariaaxuriaalga exilee. Gebeş, ybehe xuriaalga orxigdoxo jongyi. Tariaa xuriaalga ba ybehe xuriaalga xojorii zergeşyylen jabuulxa uşartai.

Enkoov.

79 ceentner tariaa yzeebe

Ulaan-Oaon. Zydxeliiin somonoi „Kiim" kolxoozoi xaaltatai baihan 79 ceentner tariaan yzeze xeregselhee garba. Ene tariaan bolbol 1937 onoi xabarai tarilgiin yjede tarigdaxa johotoi baihan aad kolxoozoi uda ridagşadai jabuulgaar zoriuuta tarigdangyi yldehen baixa jym. Uşariinь jyyb gexede, ene kolxooz xadaa, ene zilde 355 gektaar tarilga xehen, eneende 443 ceentner tariaa xajagdaba gebeş, tereeniii bodotoor baramtalxa jamarş dansagyi xoohon baixa jym. Yneede 443 bişe, 352 ceentner tariaa xajahan baigaa. Eneegeer bolxodoo ene kolxooxoi ambaarşan Çimed Dorzo Damdinai, tyryylegşe Dondog Dagbiin gegşed 91 ceentner çiniiei xuurmag dansa xeze ambaar soogoo daraza baihaar tereenei 79 ceentnerii yzeebe.

Gadana, kolxoozniguudai tariia erixedenь „tande ygexe tariaan baixa ygei" gedeg hen. Baha ambaarnaa 7 ceentner tohii Ç. Damdinai, tyryylegşe D. Dagbiin ba Bolod Daşiin gegşed tahagai selьpoodo niite sugiaanai zybşeelgyigeer oruulza ed bys abhan baina.

Tiime tula, kolxoozoi zeeride xoro xyrgeze baihan deere nerlegşedii xuuliiin xariuusalgada xabaaduulza xemzee abxaar boloo.

N. Jyn.

JALIGYI XYDELMERI

Jaruuniin aimagai mixanai sovxoozoi negedexi feermiin ybehenei brigaada (brigadiiranь Boriisov) bolbol muugaar xydelmerilene. Zişeelxede, buxal tabixadaa 6 pyydei buxal tabixiin orondo miin 2-3 pyydei buxalnuudii tabiza niyde daldalaza baihan faaktnuud bii (buxalşan Batiin Ceden, Balzadai Byybei g.m.). Jyynde iime buxal tabinat geze Batiin Cedenhee asuuxada, brigadiirnai juuna xelegşegyi agşadaa hain le jabaxadamnai juuma xeleegyi jymbeze geze baixa jym.

Ene brigaada ybehenei 9 maşiinatai, 4 tarmuultai aad, jixe muugaar xydelmerilene. Unaagaigaa zebsegyydii haisa taaruulan zahabarilaagyi deereheenь moridoinь niurga, myriinь daruulhan, jixeer muudahan baina.

Tus sovxoozoi xytelberilegşedei zyghee ene brigaada deegyyr jabaxa zaabari ygedeggyi ba jarildaa xeleggyi. Sovxoozoi direektor Batiin gegşe arai geze nege jireed jamarş zaabari ygengyi, xedii buxaltai bolbot—geze asuugaad le jabaşahan baina.

S. Batiin.

Jyynde negeş gaa xaxalagdaagyib?

Jaruuna. Gyndiin somonoi Dorziijevei neremzete kolxooz bolbol ene 1937 ondo 130 gaa paar xaxalxa baihan aad, mynee xyrter negeş gaa xaxalaagyi. Ene kolxoozoi pravleeni xadaaa xabarai tarilgiin yjede, Jaruuniin mixanai sovxoozoi direektor nyx. Batuujevtai doogovor xeze paaraa xaxaluulxa bolhon baigaa. Mynee bolxodo, Batuujev gegşenь traaktornai goriuuşagyi geze kolxoozii mexelbe.

Tiixede tus kolxoozoi tyryylegşe Cebegei gegşe hanaa amar huuna.

A-iin

Syytke soo 65,3 liitr hyn

Dnepropetroovsk. Noovo"—Vasiilьevskiin rajoonoi „Rozoovka" geze plemxoozoi „Tiiixajaa" geze ynieen rekoordoto hyy ygene. Aavgustiin 7-oi yder, tugallahanhaa xoişo 45 daxi xonog deeree 65,3 liitr hyy ygee gene.

„Rozoovka" plemxooz bolbol ene ynieegee Byxexolbootiin xydee azaxuin viistavkada beledxeze baina.

Xroonika

SSSR-ei Jixedeede Syydei Seregei koleegiiin nyydel seesi bolbol Irkyy goorodto baihan soveedta esergyy terrorist ba şpioon—diversaantnuudai organizaacada xabaadagşad troçkiistnuud ba baruunaxiilai zyyn Sibiiriiin tymer zam deere, japoonai razveedkiin organuudai sexe daaltaar diversioono aaktanuudii yiledze, şpionaazii jabuulan Soveed zasagai xytelberilegşedii esergyysen terroriis aaktanuudii beledxeze baigşadai tuxai xeregii yzebe.

Ene organizaacada xabaadagşad· **Dzedziijevski A.V., Xajman A.K., Paavlov I.I., Filiipcv P.A., Popoovic A.M., Belikooviç P.A., Noskoo S.G., Davgraad I.I., Zaryybin V.G., Borosaalin. Matveejenko A.A., Kazimiirski F.T., Kliigge P.A., Parneenko I.L., Verşinin A.N., Lavroov., Kyydrin I.Ş., Jereemin S.F. Krivenkoov K.A., Sokov V.N., Mooşkin F.P., Deemski B.A., Byreenin B.I., Doovgan P.S., Xaabarov N.I., Mikyylьski L. G., Mladzianoovski J.J., Bondarneeko I.I., Vasiliyyk K.S., Naloobin D.M., Syşçiinski A.N., Xorьjakoov I.I., ba Ziimin N.M.** gegşedii saaziin xeheeltiin deede xemzeegeer—buudan alaxaar şiidxebe.

Priigovor xysendee oruulagdan dyyrgegdehen baina.

(Vost.-Sib. „Praavda").

2 xyn 5 xyniii bariaa

Alma-Ata (TASS). Ydeşe bolzo baigaa. Xile saxixa Dzarkeentskiin otriaadaixin—Levandoovski ba Markoovski gegşed hyniiin nariaadta garaa xa. Tendexi gazariinь zigde bişe, xada uulatai, daisanai belexeneer xorgodozo bolomoor, ton jixe heremzetei baixaar gazar jyyme gene.

Levandoovskiin xilede ton oiroxon baihan gybee xyreed, erjen toiron xaraxadanь, gybeehee xolo bişe nege xyn hemeexeneer manai xilii garza jabaa xa. Levandoovskiin dabgen gexiin tende tere xyneinь myreer baha 4 xyn hemeexeneer garza jiree gene.

Xile saxigşa 2 nyxed bolbol tere 5 xyniii nelieen naana oruulza jireed barixa geze xelseed, erjeze xoinohoonь oirotood,—zogso!—geze komaandalaxadanь, dyrbenь diversaant nuudiinь jaaxaş argagyi garaa deeşenь arbaildan baiza, negenь gyin geed myn barigdaa. Soveed xilii heremzeteigeer saxihanai tula Levandoovski ba Markoovski xojorto otriaadainь komaandovani bajar xyrgebe.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN.

Xojordoxi taвanzilei (dyrbedexi zilel) urihalamziin

ŞYYSIIN GURBADAXI TIRAAZ

1937 onoi aavgustiin 25-da

Fryynze goorodto (Kirgiizei SSR)

BOLXOO BAINA

Tiraazda nege milioon şyysenyyd

164 milioon 920 milioon tyxerig şyyxe

Gostrydsberkaasiin ba goskrediidei

Glaavna ypravleeni

CIIRK aavgustiin 22-hoo yder byri

CIIRKIIN jixe naadan.

Vartanioo tryyppiin velosipediisnuudai

Busaltiin gastrooli.

HAJAAR LONGOO naadaxa.

Ydeşiin 9 çaasta exilne. Kaasa yderei 3 çaashaa neegdene.

SSSR-ei gyrenei dotoodiin urihalamzanuudai obligaacanuudii barigşadai anxaralda

1936 ondo yildegdehen, gyrenei dotoodiin urihalamzanuudai konveersitai xolbogduulan urdanai gargagdanxai urihalamzanuudai obligaacanuudii xojordugaar Tabanzilei (dyrbedygeer zilde garhan) urihalamziin obligaaca bolgozo helgexe bolzor

1937 onoi sentiaabri 1-de dyyrexe

Jamar urihalamzanuudai obligaacanuud helgelgende oroxoв gexede:

Indystrializaaciin gurвadugaar urihalamziin „Taвanzilii dyrbeн zilde" gehen urihalamziin „Taвanzilei şlidxexii şanartai gurвadugaar zilei" urihalamziin „Tabanzilei tygesxexii şanartai dyrbedygeer zilei" urihalamziin „Xojordugaar Tabanzilei (negedygeer xojordugaar ba gurвadugaar zilnyydte garhan)" urihalamziin.

Deere dursagdahan urihalamzanuudai obligaacanuudii gartaa bariza baihan byxii graazdanuud bolboi.

1937 onoi sentiaabri 1 boltor mynge neeselxe kaassanuudta oşozo xojordugaar Tabanzilei (dyrbedygeer zilde garhan) urihalamziin obligaacaar helgen andaldaxa johotoi.

Ede urihalamzanuudai obligaacanuudii mynge neeselxe kaassanuudta xadagaiuulza baihan graazdanuud bolbol eehedee niuuraaraa jireze gy, ali ygeişhaa tere kaassadaa xadagalamza—zeeliingee ynenşelge xabsaruulaisahan medyylge elьgeze helgexe argatai baina.

Deere dursagdahan urihalamzanuudii bişyylze zaxihan aad, eeriingee yiledberiiin oron, alban gazar gy, ali somonoi soveedta sag soonь obligaacaa gartaa abza şadaagyi ylehen graazdanuud bolbol darii tyrgen obligaacaa nexeze centraalьna gy, ali rajoonai mynge neeselxe kaassada Xojordugaar Tabanzilei (dyrbedygeer zilde garhan) urihalamziin obligaacaar helgexe johotoi.

Urdanai gargagdanxai aad, konveersitai xolbogduulan helgegdexe uşartai bolhon gyrenei dotoodiin urihalamzanuudai byxii obligaacanuud bolbol

1937 onoi sentiaabri 1-hee xoişo

xereggyi (xysegyi) bolzo helgegdexee bolixo baina.

Gyrenei mynge neeselxe kaassanuudai ba gyrenei zeelidelgiin Glaavna Ypravleeni.

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—7-05.

Noomer gargagşa N. Ciibikov. Verstaalagşad D. Baldaanob. ba C. Dambaajeb. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 862